

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Lehner Ügyvédi Iroda (..... ügyintéző ügyvéd: dr. Sárközi Emese) által képviselt **Televízió Zrt.** felperesnek a jogtanácsos által képviselt Országos Rádió és Televízió Testület (1088 Budapest, Reviczky u. 5.) alperes ellen médiaügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2006. év október hó 5. napján kelt 24.K.30.117/2006/5. számú ítélete ellen a felperes által 6. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az alperes 2302/2005.(XI. 9.) számú határozatának az 1996. évi I. tv. 15.§-a (1) bekezdés a/ pontjának megsértésére vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezi, egyebekben helybenhagyja.

A peres felek az első- és másodfokú perköltséget maguk viselik.

A kereseti és fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperes a 2005. november 9-én kelt, 2302/2005.számú határozatával megállapította, hogy a felperes 2005. -én társadalmi célú reklámblokkban mutatta be és tette közzé a Club megbízásából a 2005. augusztus 27-28.-án megrendezett nemzetközi militari parádét, valamint a Egyesület megbízásából a 2005. augusztus 20-28. között lezajlott zenei napokat népszerűsítő reklámokat, megsértve ezáltal a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I törvény (a továbbiakban: Rttv.) 15.§-ának (1) bekezdés a/ pontjában foglaltakat, ezért a felperessel szemben az Rttv. 112.§-ának (1) bekezdés e/ pontja és 135.§-a alapján 60.000 Ft bírságot szabott ki.

Indokolása szerint a hirdetés nem közérdekű cél támogatására szólít fel, nem ilyen jellegű célt, eseményt népszerűsített, míg a jegyváltás lehetőségére utalással az esemény nem ingyenes, ezért reklámnak tekinthető, és nem sorolható a társadalmi

célú reklám kategóriájába, melyre a testület - egyéb szabályozás hiányában - a 279/1997. (XI. 25.) számú határozata értelmében analóg módon főszabályként a közérdekű közleményre vonatkozó Rttv. 2.§ 16./b. pontjának megfelelő alkalmazást írta elő.

Megállapította továbbá, hogy az ugyanazon a napon közzétett „.....” című - ingatlan tulajdonosoknak szakszerű tanácsot adó - nem támogatható műsorszám végén megjelenített támogatók ismertetésével megsértette az Rttv. 25.§-ában foglaltakat, ezért a felperest a 112.§-ának (1) bekezdés e/ pontja és 135.§-a alapján 250.000 Ft bírság megfizetésére kötelezte. Indokolásában utalt a már kialakult bírói gyakorlatra mi szerint a műsorszolgáltató nem mentesül a médiatörvényben foglalt támogatási szabályok betartása alól a külső gyártású műsorszám esetén sem. A bírságot a korábbi jogsértésekre figyelemmel a fokozatosság elve szerint állapította meg, mivel a jogosulatlan bevétel összegét nem állapíthatta meg.

A felperes a határozat felülvizsgálatára irányuló keresetében vitatta a jogsértések elkövetését. A nemzetközi militari parádéval és az ócsai zenei napokkal kapcsolatosan előadta, hogy társadalmi és közérdekű célokat szolgáltak, a közművelődés fejlesztését hivatott előmozdítani és fontos társadalmi érdek fűződik ahhoz, hogy a televízió nézői alpműveltségre tegyenek szert. A militari parádé múzeumi értékű, sok esetben ismertetési célból ritkának minősülő történelmi haditechnikai eszközöket vonultattak fel, ami nem idegen a közművelődéstől, továbbá a 14 éven aluli fiataloknak nem kellett fizetni a belépésért, míg az zenei napok, operatörténeti kiállításból, a református műemléktemplomban tartott oratórium koncertből, ingyenes jótékonyági gyerekműsorból és operakoncertből állt. Ezért e rendezvény beharangozója sem tekinthető reklámnak, hanem közérdekű esemény, egy igen fontos művészeti ágat, a zeneművészetet népszerűsítette. Álláspontja szerint egyik társadalmi célú hirdetésével sem sértette meg a jogszabályt, hiszen nem politikai cél előmozdítására tett közzé műsorszámokat, hanem kulturális történelmi, illetve művészeti eseményeket népszerűsített.

A „.....” című műsorral kapcsolatosan fenntartotta, hogy az egyes műsorok támogathatóságának vizsgálata szempontjából nem közömbös, hogy a műsor külső vagy belső gyártásban készült. A külső gyártó által készített filmek szükségszerűen támogató személyek, illetve szervezetek jelentős anyagi hozzájárulásával készülnek, a hozzájárulást nem a műsorszolgáltató, hanem a gyártó részére biztosítják, és ellentételezésként ragaszkodnak a filmalkotások végfőcímében a nevük feltüntetéséhez. A külső gyártású filmek esetében fogalmilag kizárt a támogathatóság kérdése, mivel az Rttv. 25.§-ában kifejezett támogatási tilalom csak a saját gyártású filmekre vonatkozik.

Az elsőfokú bíróság az alperesi álláspontot elfogadva megállapította, hogy az alperesi határozat jogszabályt nem sértett, ezért a felperes keresetét elutasította. Indokolása szerint a megtekintett képanyagból egyértelműen megállapítható volt, hogy úgy a katonai parádé, mint az zenei napok bemutatása egy konkrétan megnevezett társadalmi szervezet által szervezett kulturális szórakoztató jellegű

rendezvényének népszerűsítése volt. Azok az információk, melyek a nézőkhöz eljutottak, a rendezvényeken való részvételre hívtak fel, megadtak minden olyan információt, amely ennek a szolgálatába állt azzal, hogy az első esetben a rendezvény belépődíjas jellegéről is tájékoztattak. Álláspontja szerint az Rttv. 2.§-ának 41. pontjában megadott reklámdefiníció alapján a két bejátszás kimerítette a reklám fogalmi elemeit, mert annak tartalma, képi megjelenítése az elhangzó és olvasható, illetőleg megszerezhető információk mind azt a célt szolgálták, hogy a nézők a hirdetett szolgáltatást igénybe vegyék. Nem fogadta el azt a felperesi álláspontot, hogy a bejátszások az Rttv. 2.§-ának 16. pontja szerinti közérdekű közleménynek minősülhessenek, és mivel a felperes a műsorszámokat nem a reklámnak megfelelően tette közzé, ezért a jogsértést elkövette.

A „.....” című műsorszámmal kapcsolatban pedig, ugyancsak osztva az alperesi álláspontot kifejtette, hogy a felperes minden általa sugárzott műsorszám tartalmáért, közléséért felelősséggel tartozik, a közigazgatási jogviszony keretei között megállapított (anyagi) felelősségét magánjogi szerződése alapján tovább háríthatja, de ez nem tartozik az alperesi határozat jogszerűségi felülvizsgálatába.

A felperes fellebbezésében kereseti kérelmének megfelelően az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperesi határozat hatályon kívül helyezését kérte. Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság Kf.IV.37.884/2005/5. számú döntésére, miszerint az Rttv. a részletes fogalom meghatározás talaján áll, azaz kiterjesztő értelmezése a törvényalkotó szándékával ellentétes eredményre vezetne. A felperes által társadalmi célú hirdetésként közzétett műsorszámok témája a közérdekűséget szolgálta ugyanis fontos társadalmi érdek fűződik ahhoz, hogy a televíziónézők tudomást szerezzenek olyan kulturális eseményekről, amelyek műveltségüket, kulturális, művészeti és történelmi ismereteiket bővítik. Úgy a nemzetközi militári parádé, mint az zenei napok ezt a célt szolgálták, a szervezői nonprofit szervezetek, - egy-egy alapítvány - voltak, a kifejezetten alacsony összegű, gyermekek részére ingyenes belépőjegy nem az értékesítést, a bevételt célozta, hanem a szervező alapítványok költségének fedezését. Ez a jelképes összeg, nem számíthat ellenértéknek. A felperes a társadalmi célú hirdetések sugárzásáért ellenértéket nem kapott, ezért a reklám kategóriát nem meríti ki, ugyanis a reklám definíció három eleméből csak egyetlen elem, a műsorszámi minőség valósult meg, melyet az Rttv. 2.§-ának 28. pontja határoz meg. Álláspontja szerint kizárt, hogy a felperes által sugárzott műsorszámok ne társadalmi célú hirdetésnek, hanem reklámnak minősülhessenek.

A „.....” című műsorról kapcsolatosan pedig fenntartotta, hogy nem vett igénybe támogatást és hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság Kfv.IV.37.386/2002/6. számú ítéletére amelyen kifejtette, hogy „a támogatás a műsorszolgáltatónak nyújtott pénzübeli vagy más, gazdasági természetű hozzájárulása” és „amennyiben a támogatást a gyártó és nem a műsorszolgáltató kapta, az Rttv. 2.§-ának 44. pontjában meghatározott támogatás nyújtására sor nem kerülhetett (mivel annak fogalmi eleme, hogy hozzájárulást a műsorszolgáltató kapja)”. Ugyancsak fenntartotta, hogy az Rttv. a részletes fogalom meghatározás talaján áll, azaz kiterjesztő értelmezés a törvényalkotó szándékával ellentétes eredményre vezetne. Jelen esetben a felperes sem pénzübeli, sem egyéb támogatást nem kapott a

műsorszám sugárzásáért, a műsor készítőjétől a sugárzás jogát felhasználási szerződéssel szerezte meg, mely jog megszerzésére a készítőnek ellenértéket nyújtott. Álláspontja szerint téves az elsőfokú ítélet indokolásának az a megállapítása, hogy saját forrásokat a műsorszolgáltató csak a saját maga által gyártott műsorokra fordíthat, ez ellentétes a felhasználási (sugárzási) joggal, mely nem ingyenes, a gyártó áll jogviszonyban a támogatóval, és a haszon a gyártóé nem a műsorszolgáltatóé. Az alperessel való jogviszonyát érintően kifejtette, hogy a műsor mindenben megfelelt az Rttv. összes rendelkezésének, az Rttv. 3.§-a értelmében abból a szempontból értékelhető, hogy az milyen hatást gyakorol a műsor nézőire. A műsor nézője a műsor vége főcíme alapján megtudhatja, hogy ki a műsor gyártója, és azt is, hogy ki támogatta a műsor gyártóját, ebben nincs megtévesztés, a közléssel felperes vállalhatja a felelősséget anélkül, hogy ezzel bármiféle jogszabályt megsértene.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Fenntartotta határozatában kifejtett álláspontját arra hivatkozással, hogy a felperes a fellebbezésében új tényre vagy körülményre nem hivatkozott. A nemzetközi militáris parádé és zenei napokkal kapcsolatosan álláspontja az, hogy a sugárzott műsorszámok a reklám fogalmi kritériumnak megfelelnek, mert a reklámozó által kívánt hatás elérését segítette elő, ugyanis a program, illetve rendezvénysorozat egy olyan árunak, illetve szolgáltatásnak tekinthető, mely ellenérték fejében szerezhető meg, így a reklám fogalmi elemeit hordozza. A hirdetés nem közérdekű cél támogatására szólított fel, illetve nem állami, helyi vagy területi önkormányzati feladatokat ellátó szervezet, így a közérdekű közlemény fogalmi elemeinek nem felel meg, azt reklámként kellett volna közzétenni. Az zenei napokkal kapcsolatosan az elhangzottak nem sorolhatók be a társadalmi célú reklám kategóriájába, mivel az egy komoly zenei kulturális rendezvényre hívta fel a figyelmet. Az Rttv. 25.§-ának megsértésével kapcsolatosan nem osztotta azt a felperesi álláspontot, hogy a külső gyártóval kötött szerződés alapján a felperes mentesülne a felelősség alól, hiszen ilyen esetben az Rttv. szenvedne csorbát a 25.§-ának alkalmazása alól, a jogszabály kikerülését jelentené a műsorszolgáltató számára egy esetleges külső gyártóval kötött szerződés. A testület a 1452/2001. (X. 18.) számú határozatában fogalmazta meg a külső gyártású műsorszám fogalmát, melyet azonban a tárgyi esetben nem lehet alkalmazni a felperes felelősségének megállapításával kapcsolatban.

A felperes fellebbezése részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból az Rttv. 15.§-ának (1) bekezdés a/ pontjában foglalt törvényi tényállás megvalósítását megalapozatlanul állapította meg, egyebekben az okfejtésével és indokolásával a Fővárosi Ítéltábla egyetértett.

Helytállóan hivatkozott a felperes fellebbezésében arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság több eseti döntésében kifejtette, hogy az Rttv. a részletes fogalom meghatározáson áll, kiterjesztő értelmezése a törvényalkotó szándékával ellentétes.

Az Rttv. az alperes által is elismerten nem határozza meg a társadalmi célú reklám fogalmát, az Rttv. 2.§-ának részletes fogalom meghatározása körében nincs említve, ellenben meghatározza a közérdekű közlemény, illetve a reklám fogalmát.

Az Rttv. 2.§-ának 16. pontja szerint *Közérdekű közlemény*:

a) az állami vagy helyi, területi önkormányzati feladatot ellátó szervezet, illetve természetes személy kérésére és általa meghatározott tartalommal közzétett műsorszám, amely a lakosság figyelmének felkeltését szolgálja,

b) nem politikai cél előmozdítására közzétett olyan műsorszám, mely közérdekű cél támogatására szólít fel, ilyen eseményt vagy célt népszerűsít, továbbá az ilyen cél megvalósulását veszélyeztető körülményre hívja fel a figyelmet.

Az Rttv. 2.§-ának 41. pontja szerint *Reklám*: ellenérték vagy ellenszolgáltatás fejében közzétett műsorszám, amely megnevezett vagy ábrázolt áru (beleértve az ingatlant is), szolgáltatás, jog és kötelezettség értékesítését vagy más módon történő igénybe vételét, illetve a reklámozó vállalkozás vagy a műsorszolgáltató által kívánt más hatás elérését segíti elő. Reklám az önreklámozás céljára felhasznált műsoridő a 28/A. pontban meghatározott műsorelőzetes kivételével.

Az Rttv. 15.§-ának (1) bekezdésének a/ pontja kimondja, hogy reklámot, közérdekű közleményt, jótékonyági felhívást, politikai hirdetést e jellegének a közzétételét közvetlenül megelőző és azt közvetlenül követő megnevezéssel akusztikus módon elkülönítve alapvetően blokkokban kell közzétenni.

Az alperes a jogsértés megvalósulását abban látta, hogy a felperes a rendezvényeket nem reklám, hanem társadalmi célú reklámként tette közzé. Főszabályként a Testület állásfoglalása (279/1997. (XI.25.) számú határozata) szerint a társadalmi célú reklámra a közérdekű közleményt lehet analóg módon alkalmazni, ez utóbbinak azonban a műsorszámok nem feleltek meg mivel azok reklám elemet hordoztak.

A Fővárosi Ítéltábla az Rttv. 15.§-ának (1) bekezdés a/ pontjának megsértését abból a szempontból vizsgálta, hogy az érintett műsorszám reklámértékkel bíró jellegének megállapítása jogalkalmazói jogértelmezési feladat. A határozat indokolásából ki kell tűnnie, hogy a minősítésre az Rttv. 2.§-a alapján mely körülmények adtak alapot. Az alperes határozatából azonban a kifogásolt műsorszámok reklámjellegével kapcsolatos megállapítás részletes indokai hiányoztak, a hivatkozott testületi állásfoglalás értelmében sem fejtette ki, hogy a nem vitatottan társadalmi szervezet által rendezett kulturális műsor ismertetése miért nem felel meg az Rttv. 2.§ 16./ b. pontjában foglalt közérdekű közleménynek. Önmagában az a körülmény, hogy egy történelmi hagyományokat őrző rendezvény vagy a templomi zenei rendezvény nem ingyenes az Rttv. 2.§ 41. pontjában meghatározott reklám fogalmat még nem feltétlenül meríti ki, ezért a felperes terhére rótt jogszabálysértés megvalósulása nem bizonyított, mely tény az elsőfokú

bíróságnak észlelnie kellett volna.

A Fővárosi Ítéltábla utal arra, hogy a reklám fogalmi elemei megvalósulásának vizsgálata során figyelemmel kell lennie arra a körülményre is, hogy fogalmi elem az ellenérték vagy ellenszolgáltatás nyújtása, illetve a cél elérése, melyet az alperes határozatában nem vizsgált.

A jelen perben vizsgált felhívások reklám mivoltát az alperes a határozatában - amint a felperes keresetében hivatkozott erre - kétséget kizáróan nem támasztotta alá. A Pp. 164.§-ának (1) bekezdése általános elvként rögzíti, hogy a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. Az alperesi határozat tényállási elemei vonatkozásában e bizonyítási kötelezettség az alperest terhelte. Az alperesi határozatnak bizonyítékokkal alátámasztva fel kellett volna sorolnia valamennyi elemet, amelyekre alapozva a rendezvények népszerűsítését reklámnak tekintette, kizárva az Rttv. 2.§-ának a 16/a/-b/ pontok szerinti közérdekű közleményt. Így különösen igazolnia kellett volna, hogy a reklám kinek az érdekét szolgálta, és járt-e ezért a műsorszolgáltatónak ellenérték. Nem fejtette ki, hogy a műsorszám miért nem tekinthető történelmi- kulturális rendezvény ismertetésének, avagy közérdekű közleménynek, illetve miként hordozza a reklám a törvényi tényállási elemeit.

Az alperes tehát a reklám tényállási elemeinek a bemutatása nélkül megalapozatlanul állapította meg az Rttv. 15.§-ának (1) bekezdés a/ pontjában foglalt rendelkezés megsértését.

Az elsőfokú bíróság által elfogadott alperesi határozat azon okfejtése, hogy a bemutatott rendezvény „árúként” eladható, mindaddig, amíg nem tisztázott a műsorszám jellege időelőtti, és bizonyítékok nélkül elméleti szinten maradt, így nem is pótolta az alperesi határozat indokolási hiányosságát, és megalapozatlanul állapította meg e jogsértés vonatkozásában az alperesi határozat törvényességét.

Egyetértett ellenben a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróságnak az Rttv. 25.§-ának a megsértésével kapcsolatos okfejtésével és indokolásával, és nem osztotta a felperes fellebbezésében kifejtett álláspontját mivel az Rttv. a műsorszolgáltatóval szemben teszi lehetővé a felelősség megállapítását és a szankció kiszabását. A felelősön pedig, az Rttv. 135.§-a szerint az a műsorszolgáltató értendő, amelynél a jogsértést megállapították, a műsorszolgáltató és a külső gyártó között létrejött polgári jogi szerződés tartalmát az alperes nem vizsgálhatja közigazgatási jogviszonyban.

Az Rttv. 25.§-a meghatározza a támogatható műsorszámokat, a tárgyi műsorszám a felperes által sem vitatottan nem tartozik ezek köréhez. A felelősség vitatása pedig nem lehet kétséges, ugyanis e jogszabályi rendelkezés a műsorszolgáltatónak állít jogosultságot bizonyos műsorszámok támogatásához, ha pedig nem támogatható műsorszám esetében támogatót jelenít meg a

műsorszámban, az egyben a műsorszám támogatását és a jogsértés megvalósítását jelenti, amiért a műsorszolgáltató tartozik felelősséggel. A jogalkalmazónak - erre irányuló konkrét törvényi felhatalmazás nélkül - szűkítő jogértelmezésre törvényes indoka nincs, nem teheti meg, hogy más személyt, így a külső gyártót is bevonjon ellenőrzése alá.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, az alperes határozatát az Rttv. 15.§-ának (1) bekezdése megsértésének megállapítása és szankcionálása vonatkozásában a Pp. 339.§-a alapján hatályon kívül helyezte, és az alperest új eljárásra kötelezte, míg egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Az új eljárásban az alperesnek ki kell fejtenie, hogy az elhangzott műsorszám (nemzetközi militári parádé és zenei napok ismertetése) jellegét tekintve miért nem felel fel Rttv. 16.§ a/-b/ pontjaiban meghatározott közérdekű közleménynek, és miért felel meg az Rttv. 2.§ 41. pontjában meghatározott reklámnak, ez utóbbi esetben vizsgálnia kell a közreadásért járó ellenszolgáltatás kikötését, feltételeit, és hogy milyen célt szolgált.

Az első és másodfokú eljárásban felmerült költségeiket a Pp. 81.§-ának (1) bekezdése értelmében a peres felek maguk viselik, míg személyes illetékmentességük folytán a kereseti és fellebbezési illetéket a 6/1986 (VI.26.) IM. számú rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2007. év április hó 26. napján

Dr. Rothermel Erika sk. tanácselnök
Huszárné dr. Oláh Éva sk. bíró

Dr. Losonczy Erzsébet sk. előadó bíró

A kiadmány hitelül: